

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

Aanpak bestrijding

Hoe pakt Nederland de bestrijding van het nieuwe coronavirus aan? En wat gebeurt er in andere landen?

( )De 3 scenario's

Nu het nieuwe coronavirus in grote mate is verspreid in ons land, zijn er verschillende scenario's om hiermee om te gaan. Sinds de toespraak van Mark Rutte (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/toespraken/2020/03/16/tv-toespraak-van-minister-president-mark-rutte>) zijn ze wel bekend als 'de 3 scenario's'. Wat houden die scenario's in:

1 **Het virus maximaal controleren.**

Dit is het scenario waar we in Nederland voor kiezen. Dit betekent dat we er samen voor zorgen dat mensen zich houden aan de hygiëneregels, dat een aantal openbare gelegenheden gesloten is en dat we afstand tot elkaar houden. Zo zorgen we ervoor dat mensen elkaar minder makkelijk kunnen besmetten. Social distancing noemen we dat. Zo kan het virus zich minder snel verspreiden en smeren we de ziekte uit over een langere periode. Dat leidt tot een geleidelijke verspreiding, onder groepen die het minste risico lopen. Dit heeft 3 belangrijke voordelen:

- 1 De meeste mensen krijgen alleen lichte klachten en herstellen zelf van het virus.
- 2 De zorg raakt niet overbelast, zodat er steeds voldoende capaciteit is om mensen de behandeling te geven die nodig is. Ook op de Intensive Care-afdelingen waar de meest ernstig zieke patiënten liggen.
- 3 Mensen kunnen immuun worden, zodat het virus steeds minder kans krijgt om anderen ziek te maken: de 'beschermende muur om de kwetsbare ouderen en mensen met een zwakke gezondheid', zoals Mark Rutte het zei.

2 **Het virus volledig zijn gang laten gaan.**

Als we geen maatregelen nemen, krijgt het virus de kans zich in een steeds sneller tempo te verspreiden. Iedere nieuwe patiënt besmet op zijn beurt namelijk ook weer gemiddeld 2 tot 4 anderen. Groot nadeel is dat ons zorgsysteem helemaal overvraagd zou worden. Er is dan onvoldoende capaciteit om alle kwetsbare ouderen en andere ernstig zieke patiënten te helpen.

3 **Het virus maximaal tegenhouden.**

Dit scenario noemen we ook wel lockdown. Dat betekent dat alles op slot gaat en iedereen binnen moet blijven. Dit is een rigoureuze aanpak die in eerste instantie aantrekkelijk kan lijken. Groot nadeel is dat je dit heel lang moet volhouden. En dat is geen kwestie van dagen of weken. Alle activiteiten moeten dan feitelijk een jaar of zelfs langer stilgelegd worden. Dat heeft enorme gevolgen voor scholen, voor de economie, etc. Zolang het virus ergens in de wereld circuleert, is het bovendien goed mogelijk dat het virus zich in de periode na de lockdown weer gaat verspreiden. Iedereen gaat dan weer naar buiten en het virus wordt weer overgedragen. En dan is die sluiting met alle grote gevolgen voor niets geweest. Tenzij er na die periode een geneesmiddel of vaccin is.

Op dit moment heeft het kabinet gekozen voor het eerste scenario. Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) volgt de ontwikkeling van de uitbraak heel zorgvuldig. Nieuwe informatie of ontwikkelingen neemt het RIVM altijd mee in de adviezen aan het kabinet. Zij kunnen dan besluiten tot het versoepelen of verstevigen van maatregelen.

De tabel geeft de maatregelen weer in Nederland, België en Italië. De maatregelen komen overeen, ook al volgen Nederland en België scenario 1 en Italië scenario 3. Alle landen geven aan dat de maatregelen versoepeld of verstevigd kunnen worden. Dat is afhankelijk van het verloop van de COVID-19 crisis. In de besluitvorming over aanpassen van maatregelen spelen het aantal ziekenhuis- en IC (intensive care)-opnamen, het aantal (sterf)gevallen en de zorgcapaciteit een rol.

Maatregelen 04-06-2020	Nederland	België	Italië
Scenario	1	1	3
Gezondheid			
Hand-en hoest/nies-hygiëne, geen handen schudden	x	x	x
Blijf bij klachten thuis	x	x	x
Gebruik van (niet-medische) mondkapjes in het openbaar	In het openbaar vervoer	alle drukke, openbare ruimtes	alle drukke, openbare ruimtes
'Social distancing' maatregelen			
Afstand houden/ vermijd drukte	x (1,5 m)	x (1,5 m)	x (1 m)
Contactberoepen (bijv. kappers) mogen werken	x op een aantal uitzonderingen na	x op een aantal uitzonderingen na	x
Onderwijsinstellingen			
Kinderdagverblijf/ dag- en gastouderopvang opstarten	x		
(Speciaal) basisonderwijs opstarten	x	x	
Middelbaar onderwijs opstarten	x	x	
Hogescholen/universiteiten opstarten	15 juni		
Publiek toegankelijke plekken/gebouwen			

Maatregelen 04-06-2020	Nederland	België	Italië
Openbaar vervoer toegankelijk	x	x	x
Winkels/markten open	x	x	x
Culturele instellingen open	x	x	15 juni
Parken en stranden toegankelijk	x	x	x
Horeca (café's, restaurants) open	x		x
Bars/discotheken open			
Evenementen toegestaan			
Sporten (rekening houdend met social distancing)			
Topsport (zonder publiek) mogelijk			x
Buitensporten (alleen/in groepsverband) mogelijk	x	x	x
Binnensporten mogelijk			25 juni
Reisadviezen en toerisme			
In quarantaine/thuisisolatie als je uit het buitenland komt	x	x	x
Algemeen reisadvies: maak alleen noodzakelijke reizen	x	x	x

Maatregelen nederland, België en Italië

[Maatregelen in Europa \(ECDC\)](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf) (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf).

Hoe zit het met groepsimmunititeit in de Nederlandse aanpak tegen COVID-19?

Het Nederlandse beleid met betrekking tot COVID-19 is gericht op het in stand houden van het Nederlandse zorgsysteem en de bescherming van kwetsbare groepen. De Nederlandse overheid heeft verregaande maatregelen genomen om verdere verspreiding van het nieuwe coronavirus tegen te gaan. Geen enkele maatregel kan er op dit moment voor zorgen dat het virus op korte termijn verdwijnt. De meeste mensen die het nieuwe coronavirus hebben gekregen, herstellen daarvan. De WHO laat weten dat in ieder geval een maand na herstel nog antistoffen in het

bloed terug te vinden zijn. Dat betekent dat er in Nederland immuniteit tegen de ziekte wordt opgebouwd. Dat is geen doel op zich, maar een gevolg van het feit dat het nieuwe coronavirus in Nederland voorkomt. Ook blijkt dat hoe heftiger de infectie is verlopen, hoe hoger het aantal antistoffen in het bloed. Mensen die slechts milde klachten hebben, ontwikkelen minder antistoffen. Daardoor is er twijfel over of mensen met milde klachten wel voldoende immuniteit opbouwen voor het nieuwe coronavirus en mogelijk nog eens besmet kunnen raken en overdragen. Dat wordt op dit moment onderzocht. Op basis van de laatste inzichten wordt het Nederlandse beleid steeds aangepast.

Hoe dragen berekeningen bij aan de bestrijding van het nieuwe coronavirus?

Om de uitbraak van een virus te bestrijden, heb je informatie nodig om de zorg te kunnen organiseren die nodig is, en om passende maatregelen te kunnen nemen. Je wilt onder andere weten hoeveel mensen er ziek zullen worden, hoeveel mensen in een ziekenhuis gaan worden opgenomen en hoeveel mensen er kunnen overlijden. Zo berekenen we heel veel verschillende mogelijkheden, omdat nog veel dingen onduidelijk zijn. Modelleren noemen we dat. Naarmate we steeds meer kennis opdoen, vallen er steeds meer mogelijkheden af. De berekeningen die overblijven, geven betrouwbaarder beeld. Hoe meer we weten over het nieuwe coronavirus en de verspreiding, hoe beter de berekeningen aansluiten op de werkelijkheid. [Lees meer over modelleren](https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/wat-doen-we-in-nederland/hoe-berekeningen-bijdragen-aan-bestrijding-van-virus) (<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/wat-doen-we-in-nederland/hoe-berekeningen-bijdragen-aan-bestrijding-van-virus>).

Hoeveel mensen zijn in Nederland inmiddels genezen van COVID-19?

Dat is op dit moment niet bekend. Er is geen meldingsplicht om door te geven dat mensen zijn genezen van de ziekte. Iemand die 24 uur geen klachten meer heeft wordt als genezen beschouwd.

Hoeveel mensen zijn er inmiddels van de IC (intensive care) en uit het ziekenhuis ontslagen?

De stichting Nationale Intensive Care Evaluatie (NICE) toont op haar website overzichten over alle Nederlandse IC-patiënten met een COVID-19 infectie in een Nederlandse of Duitse Intensive Care. Bekijk de overzichten van patiënten van de [Intensive Care](https://www.stichting-nice.nl/covid-19-op-de-ic.jsp) (<https://www.stichting-nice.nl/covid-19-op-de-ic.jsp>) en van de [verpleegafdelingen](https://www.stichting-nice.nl/covid-19-op-de-zkh.jsp) (<https://www.stichting-nice.nl/covid-19-op-de-zkh.jsp>) van ziekenhuizen.